

9

Οδοιπορικό του Πελίτι σε σχολικούς κήπους

Παναγιώτης Σαΐνατούδης

Ιδρυτής του Πελίτι

Ευχαριστώ πολύ τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Αττικής για την ευκαιρία που μας δίνει να παρουσιάσουμε τις συνεργασίες μας με τα σχολεία.

Η αρχή

Ξεκίνησα να ασχολούμαι με τις παραδοσιακές ποικιλίες στις αρχές του 1991, οργανώνοντας και την πρώτη δράση για το θέμα των τοπικών ποικιλιών στην Ελλάδα. Το 1995 ξεκίνησα το Πελίτι (www.peliti.gr). Μοίρασα για πρώτη φορά σπόρους σε μαθητές τον Οκτώβριο του 1995 στην 2^η Γιορτή Οικολογικής Γεωργίας και Χειροτεχνίας στην Αθήνα.

Είχα ένα μαύρο καλαμπόκι, το καλαμπόκι που άλλαξε τη ζωή μου και τη ζωή χιλιάδων ανθρώπων, οι μαθητές περνούσαν ένας- ένας και τους έδινα λίγους σπόρους. Ήταν μια πολύ συγκινητική στιγμή! Σήμερα συνεχίζω να μοιράζω με τον ίδιο τρόπο τους σπόρους.

Φωτογραφίες: Γαζιώτου Λίτσα

Σχολικός κήπος ένα φυτώριο ελπίδας

Όλες σχεδόν τις παρουσιάσεις μου τις ξεκινάω με την ιστορία του σταριού. Την έγραψα το 1997. Έτσι και αυτή την παρουσίαση δεν θα μπορούσα να μην την αρχίσω με την ιστορία του σταριού.

Ένας κόκκος σταριού

Μοιράζω πρώτα στο ένα χέρι όλων, λίγους σπόρους σταριού. Οι σπόροι είναι μαγικοί και μπορεί να μην φανούν με τα μάτια μας. Μετά ζητάω να κλείσουν και με το άλλο χέρι τα σποράκια και να βάλουν τη χούφτα τους στο αυτί τους για να τους πει το σιτάρι την ιστορία του.

Είμαι ένας κόκκος σταριού,

Κράτα με στη χούφτα σου, κλείσε τα μάτια σου,

Και άφησε με να σου διηγηθώ την ιστορία της ζωής μου.

Όπως λέει και η ελληνική μυθολογία, η Θεά Δήμητρα με πρόσφερε στους προγόνους σου. Αυτή τους δίδαξε και την καλλιέργεια μου.

Από νωρίς εξαπλώθηκα σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης και αποτέλεσα τη βάση της τροφής των προγόνων σου.

Προσαρμόστηκα σε όλα σχεδόν τα κλίματα, που ο άνθρωπος με ταξίδεψε. Πέρασα πολλές αντιξοότητες, φτωχά εδάφη, ξηρασία, δυνατούς ανέμους. Όμως πάντα κατάφερα να επιβιώσω και να γίνομαι τροφή για τον άνθρωπο.

Συνόδευσα τον άνθρωπο σε όλες τις σημαντικές στιγμές της ζωής του: χαρές, γάμους, βαφτίσια, θανάτους, πανηγύρια και πολλά, πολλά ακόμη. Έτσι περνούσαν οι μήνες και τα χρόνια.

Φωτογραφία: Παπαδοπούλου Μαρία

Φωτογραφία: Γαζιώτου Λίτσα

Η ιστορία του σπόρου μέσα από τα μάτια των μαθητών του δημοτικού σχολείου Παρανεστίου Σχ. Έτος 2004-2005

υπεύθυνες δασκάλες
κ Γίδα Σοφία και την κ. Ηλιάδου Ζαφειρία

Ήταν πριν πενήντα χρόνια, όταν ο άνθρωπος μ' έδιωξε από τα χωράφια του, γιατί όπως ισχυρίστηκε δε έδινε μεγάλες παραγωγές και δεν έφερνε πολλά χρήματα στο σπιτικό του.

- Να φύγεις από εδώ, δεν φέρνεις πολλά χρήματα στο σπίτι μας.

Έτσι και εγώ έφυγα, αφού περιπλανήθηκα πολύ, ανέβηκα ψηλά στα βουνά, εκεί με βρήκαν ηλικιωμένοι φίλοι μου. Με κράτησαν και συνέχισαν να με καλλιεργούν. Εγώ τους έδινα τροφή και το σπόρο για την επόμενη χρονιά.

Κάτω στο κάμπο άλλαξαν τα πράγματα.

Οι άνθρωποι τραβούσαν από βαθιές γεωτρήσεις νερό, για να ποτίσουν τα σιτάρια τους. Άδειασαν τα σπλάχνα της μάνας γης. Με δηλητήρια ράντιζαν τα κορμιά των σταριών και στο τέλος πετούσαν την παραγωγή στη χωματερή, για να μένει η τιμή ψηλά.

Αφού κατάφεραν οι άνθρωποι να δηλητηριάσουν το νερό, τη γη τον αέρα και να χάσουν τη χαρά της ζωής, άρχισαν να με αναζητούν ξανά. Ανέβηκαν στα βουνά, με βρήκαν, μου ζήτησαν με ειλικρίνεια να τους ακολουθήσω.

Κατέβηκα στους κάμπους, άρχισε να μυρίζει ξανά το ψωμί στο σπίτι.

Τα παιδιά με μια φέτα ζεστό ψωμί στο χέρι άρχισαν να τρέχουν ξανά στις αλάνες. «Στοχάσου! Αν τύχει και χαθώ, μαζί μου θα χαθείς και συ, γιατί είναι δεμένη η μοίρα μου μαζί με τη δική σου».

Σχολικός λαχανόκηπος του 5^{ου} Νηπιαγωγείου Δράμας

Την Τρίτη 9 Μαΐου 2017 με κάλεσαν στο 5^ο Νηπιαγωγείο Δράμας, για να μιλήσω για τους σπόρους και να δω το σχολικό τους λαχανόκηπο. Ο σχολικός λαχανόκηπος του 5^{ου} Νηπιαγωγείου Δράμας είναι ο ωραιότερος λαχανόκηπος νηπιαγωγείου που έχω δει ως τώρα, 22 χρόνια Πελίτι. Ο κήπος είχε απ' όλα: βότανα, χειμωνιάτικα και ανοιξιιάτικα λαχανικά, σιτάρι, φράουλες και λουλούδια. Οι μαθητές μετά τις διακοπές του Πάσχα κάνανε μια [τάρτα](#) με τις φράουλες του κήπου τους!

Φωτογραφίες: Παπαδοπούλου Μαρία

[Ενθουσιάστηκα](#) από την εργασία που κάνουν οι νηπιαγωγοί, μαθητές και γονείς στο νηπιαγωγείο, πολλά μπράβο σε όλους και όλες!

Η νηπιαγωγός κ. Παπαδοπούλου Μαρία μας είπε: «η ενασχόληση με τον κήπο μας βοήθησε τα νήπια να συνεργάζονται και να δουλεύουν ομαδικά, να είναι υπεύθυνοι για τη φροντίδα και την περιποίηση των φυτών, να έχουν υπομονή περιμένοντας την ωρίμανση των καρπών και τέλος να απολαμβάνουν τα δώρα που τους χαρίζει. Όλα αυτά μέσα από το βίωμα και την ενεργητική συμμετοχή».

Πριν φύγω τα παιδιά με [κέρασαν](#) φράουλες από το λαχανόκηπο τους.

Περισσότερες [πληροφορίες](#) μπορείτε να βρείτε στο τηλέφωνο και fax: 2521031697 E-mail: mail@5nip-dramas.dra.sch.gr

Ο λαχανόκηπος του 1^{ου} Νηπιαγωγείου Προσοστάνης Δράμας.

Την Πέμπτη 11 Μαΐου 2017 ήμουν καλεσμένος στο 1^ο Νηπιαγωγείο Προσοστάνης στη Δράμα.

Οι μαθητές με είχαν [καλέσει](#) με μια επιστολή τους από πολύ καιρό και με περίμεναν με μεγάλη αγωνία. Μαζί μου ήταν και η κ. Νόπη Καραγιάννη συντονίστρια του Πελίτι Δράμας. Και οι δύο εντυπωσιαστήκαμε από αυτά που μας μετέφεραν οι νηπιαγωγοί κ. Γαζιώτου Λίτσα και η κ Παπαδοπούλου Αναστασία.

Η κ. Γαζιώτου μας είπε: «Δεν είχα καθόλου εμπειρία με λαχανόκηπους, είχα πολύ άγχος όταν ξεκίνησα το λαχανόκηπο, τελικά τα καταφέραμε» και συνέχισε «Οι γονείς έμειναν ενθουσιασμένοι, τα παιδιά άρχισαν να τρώνε λαχανικά και σαλάτες ενώ ως τότε δεν έτρωγαν. Του χρόνου θα συνεχίσουμε τον λαχανόκηπο μας!» Κεραστήκαμε ραπανάκια και σπανάκι από το λαχανόκηπο των μαθητών. Η κ. Γαζιώτου μας είπε επίσης ότι φτιάξανε πίτες με τα σπανάκια του κήπου τους και πολλές σαλάτες. Περισσότερες [πληροφορίες](#) στο τηλέφωνο: 2522022757.

Η κ. Γαζιώτου Λίτσα μας έστειλε σε φωτογραφίες την πορεία του κήπου, τους καρπούς και....

Δημοτικό Σχολείο Παρανεστίου σχολικό έτος 2004-2005

Στο βασικό μας έντυπο «Κατά Τόπους Αγροκτήματα...» τεύχος 5^ο 2005-2006 παρουσιάζαμε τις δράσεις σχολείων για το σχολικό έτος 2004-2005 και σχολικούς κήπους. Θέλω να αναφέρω το Δημοτικό Σχολείο Παρανεστίου Δράμας με υπεύθυνες δασκάλες την κ Γίδα Σοφία και την κ. Ηλιάδου Ζαφειρία. Μπορείτε να βρείτε το πρόγραμμα στη σελίδα του Πελίτι http://peliti.gr/images/pdf/to_sporaki/to_sporaki_pugizois_2004_2005.pdf

Αυτό το πρόγραμμα εκπαίδευσε εκατοντάδες εκπαιδευτικούς σε όλη την Ελλάδα για το θέμα των παραδοσιακών ποικιλιών. Στο τέλος της χρονιάς οι σπόροι που συγκεντρώθηκαν τυλίχτηκαν με αργιλόχωμα και πετάχτηκαν στο πίσω μέρος του σχολείου. Εκείνο το σημείο ποτιζόταν, στα μέσα του καλοκαιριού είχαν φυτρώσει όλοι οι σπόροι και είχε γίνει ένας απίστευτος κήπος.

Γνωρίστηκα με τη Σοφία Γίδα τον Μάιο του 2002, ήταν εθελόντρια του Πελίτι. Παντρευτήκαμε το Οκτώβριο του 2002, δουλέψαμε μαζί το θέμα των παραδοσιακών ποικιλιών. Μέσα από τη Σοφία ήρθα σε επαφή με πολλούς εκπαιδευτικούς. Πολλοί εκπαιδευτικοί συνεργάστηκαν με το Πελίτι λόγω της Σοφίας και κάποιοι από αυτούς έγιναν και συντονιστές τοπικών ομάδων του Πελίτι.

1^ο Δημοτικό Σχολείο Ταύρου «Ένα φυτώριο ελπίδας στην τιμεντένια Αθήνα»

Στο 9^ο τεύχος από τα «Κατά τόπους αγροκτήματα 2009-2010» παρουσιάσαμε το 1^ο Δημοτικό Σχολείο Ταύρου. Η επίσκεψη στο σχολείο έγινε την άνοιξη του 2008, σήμερα το σχολείο συνεχίζει να διατηρεί το σχολικό του κήπο.

«Κάθε σχολική χρονιά μας φέρνει πολύ ευχάριστα νέα. Φέτος ήταν πολλά αυτά τα ευχάριστα νέα από συνειδητοποιημένους εκπαιδευτικούς που πλάθουν τις ψυχές των παιδιών μας-τους, στην επαρχία αλλά και στα αστικά κέντρα. Οι προσκλήσεις που δεχτήκαμε πολλές, σε αρκετές από αυτές καταφέραμε να ανταποκριθούμε, σε άλλες όχι. Οι μαθητές πάντα πιο αυθόρμητοι και πιο πλούσιοι στα συναισθήματα τους μας άνοιξαν τα μάτια για μια ακόμη φορά. Οι σχολικοί κήποι πληθαίνουν και μάλιστα στα αστικά κέντρα.

Θα ήταν πολύ ενδιαφέρον να δούμε κάποια στιγμή πόσα σχολεία στην Αθήνα κάνουν το δικό τους σχολικό κήπο.

Στο 1^ο Δημοτικό Σχολείο Ταύρο στην Αθήνα, οι μαθητές έχουν το δικό τους σχολικό κήπο με παραδοσιακές ποικιλίες λαχανικών που τις προμηθεύονται από τους καλλιεργητές που συνεργάζονται μαζί μας. Μέχρι την εποχή της γρίπης των πτηνών είχαν και κότες στην αυλή του σχολείου. Στη τελετή λήξης του σχολικού έτους μαζεύουν μαρούλια από το σχολικό τους κήπο, πατάτες που τις φύτεψαν και τις περιποιήθηκαν μόνοι τους και ψήνουν ψωμί στο φούρνο που έχουν στην αυλή του σχολείου».

Φωτογραφία: Σαίνατουδης Παναγιώτης

Η επίσκεψη μου στο σχολείο ήταν μια αποκάλυψη. Το σχολείο βρίσκεται στο κέντρο της Αθήνας κοντά στην Πειραιώς το δρόμο που συνδέει την Αθήνα με τον Πειραιά. Σπάσανε ένα μέρος από το τσιμέντο της αυλής και φτιάξανε σχολικό κήπο. «Οι μαθητές έρχονται και φροντίζουν το κήπο τα Σαββατοκύριακα» μου είπε η δασκάλα.

Τηλέφωνο και φαξ 210 3464247 e-mail: mail@1dim-tavrou.att.sch.gr

- Μα τι κάνουν σ' αυτό το σχολείο;
Δε μαθαίνουν γράμματα;
- Μαθαίνουν τη ζωή

Χαϊκού, της Σοφίας Γίδα 30-01-2010

Η κρίσιμη μάζα

Το 2000 ζούσα στο Σουμάκ στα πομάκικα χωριά του νομού Ροδόπης. Εκείνη τη χρονιά με κάλεσε ο δάσκαλος Νίκος Δομπάζης από το 9^ο Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής για να κάνω μια παρουσίαση για τους παραδοσιακούς σπόρους. Η γνωριμία μου με το Νίκο ήταν σταθμός στη ζωή μου. Ο Νίκος δούλευε με τους μαθητές του το περιβαλλοντικό πρόγραμμα

«Σποράκι πηγή ζωής» και έκανε πολλές δράσεις με τους μαθητές του για σχολικούς κήπους. Του πρότεινα να κάνουμε μια δημόσια διανομή σπόρων και φυτών.

Το 2002 οργανώσαμε την 7^η Απριλίου μέρα αφιερωμένη για τις τοπικές ποικιλίες.

Εδώ μπορείτε να δείτε τη διανομή παραδοσιακών ποικιλιών του 2004, αν δεν κάνω λάθος, <https://www.youtube.com/watch?v=xK4EWzVlgNg>

Η πρόταση για τη δημόσια διανομή σπόρων και φυτών βασιζόταν πάνω στην ιδέα της [κρίσιμης μάζας](#). Το [2011](#) οι γιορτές εξαπλώθηκαν σε όλη τη χώρα.

Το [2017 το Πελίτι Κομοτηνής](#) με συντονιστή το Νίκο Δομπάζη και η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ροδόπης και τα Δημοτικά Σχολεία 9ο, 2ο, 4ο, 6ο, 10ο, 11ο, Ν. Καλλίστης, Φαναρίου, Διαπολιτισμικό Ιάσμου, τα Νηπιαγωγεία 9ο, Κοσμίου και Κάλχα, τα Μειονοτικά Σχολεία 1ο, 2ο, 3ο, 4ο Κομοτηνής, Δοκού, Πελεκητής, Κύμης & Οργάνης, το Γυμνάσιο Σαπών και το ΕΕΕΕΚ Κομοτηνής διοργάνωσαν την 16η εκδήλωση για τις παραδοσιακές ποικιλίες στην πόλη της Κομοτηνής. Ετοίμασαν 5000 σακουλάκια με πάνω από 15000 φυτά από παραδοσιακές ποικιλίες, με συμμετοχή χιλίων μαθητών και 100 εκπαιδευτικών.

16η εκδήλωση για τις παραδοσιακές ποικιλίες στην πόλη της Κομοτηνής

Στα 16 συνεχόμενα χρόνια που πραγματοποιείται η γιορτή για τις τοπικές ποικιλίες στην πόλη της Κομοτηνής από το Πελίτι Κομοτηνής, τα νηπιαγωγεία, τα δημοτικά και τα γυμνάσια έχουν διανεμηθεί δωρεάν πάνω από 200.000 φυτά από τοπικές ποικιλίες. Ποικιλίες που κινδύνευαν να χαθούν όπως η ντομάτα Μαρώνειας διασώθηκαν και ποικιλίες που ήταν άγνωστες όπως οι ντομάτες από την Άνω Βρυσύνη έγιναν γνωστές. Όλα αυτά χάρη στην υπομονή και στο κουράγιο ενός δασκάλου που έμεινε σταθερός σ' ένα όνειρο.

Επικοινωνία με τον κ. Νίκο Δομπάζη ndompazis@gmail.gr

Από το σπόρο στο σπόρο

Δημοτικό Σχολείο Σφακιωτών και Πελίτι: [παραγωγή σιταριού](#)

Το Δημοτικό Σχολείο Σφακιωτών Λευκάδας σε συνεργασία με το Πελίτι, τοπική ομάδα Περατιάς το σχολικό έτος 2013-2014 υλοποίησε το πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης: "Παραγωγή σιταριού" Ξεκίνησε από το σπόρο και έφτασε στο σπόρο.

Όπως μας λέει ο υπεύθυνος δάσκαλος του προγράμματος κ Πάνος Πολυχρονόπουλος «Τα παιδιά ακολούθησαν τον κύκλο που χρειάζεται το σιτάρι μέχρι να μας δώσει τους σπόρους του για να καλλιεργηθούν την επόμενη χρονιά. Έσπειραν, θέρισαν, αλώνισαν και διατήρησαν στη δική τους Τράπεζα Σπόρων την παραγωγή τους.

Φωτογραφία: Πάνος Πολυχρονόπουλος

Έτσι έμαθαν πως το αγαθό της αιφορίας μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από την διαίωνηση των παραδοσιακών ποικιλιών. Επίσης πως η διατροφική αυτάρκεια συνδέεται μόνο με την καλλιέργεια ντόπιων σπόρων. Αρωγοί στην προσπάθειά τους οι συντονιστές της Τοπικής ομάδας του ΠΕΛΙΤΙ Περατιάς Χαρά Σαΐτη και Κώστας Τσίγκος που οδήγησαν τα παιδιά μέσα από παράλληλες δραστηριότητες (έκθεση εικαστικών έργων, δημιουργία Τράπεζας Σπόρων, συγκέντρωση λαογραφικού, ιστορικού υλικού που σχετίζεται με τις παραδοσιακές ποικιλίες, συλλογή πληροφοριών για την βιοποικιλότητα της περιοχής, καταγραφή πληροφοριών για παραδοσιακές μεθόδους καλλιέργειας) να γνωρίσουν την αέναη πορεία των σπόρων, να σεβαστούν το κάθε πλάσμα που μοιράζεται τη Γη μαζί μας και να καταλάβουν τη θέση του στον κόσμο».

Στο σχολείο λειτουργεί ως σήμερα το πρόγραμμα ["Διατροφική Αυτάρκεια και Ντόπιοι Σπόροι"](#).

«Όταν είσαι αυτάρκης είσαι ελεύθερος και όταν είσαι ελεύθερος παράγεις πολιτισμό».

Πάνος Πολυχρονόπουλος, Δημοτικό Σχολείο Σφακιωτών Λευκάδας

τηλ. επικ. 2645061380 e-mail: mail@dim-sfakiot.lef.sch.gr

Υπεύθ. Προγράμματος: Πάνος Πολυχρονόπουλος

[Το τμήμα προσχολικής αγωγής του ΑΠΘ στο Πελίτι](#)

Δυο φορές το χρόνο οι φοιτητές και φοιτήτριες του τμήματος προσχολικής αγωγής του ΑΠΘ επισκέπτονται το Πελίτι. Οι φοιτητές/τριες ενημερώνονται για τις δράσεις του Πελίτι και την ιστορία του για το θέμα της γεωργικής βιοποικιλότητας και τις δράσεις που μπορούμε να κάνουμε σε προσωπικό και συλλογικό επίπεδο και δράσεις που κάνουν συνάδερφοί τους στα νηπιαγωγεία τους.

Το τμήμα προσχολικής αγωγής του ΑΠΘ έχει το δικό του δέντρο στη γη του Πελίτι.

Φωτογραφίες: Γιώργος Καρυπίδης

Ο κ. Χρήστος Κυρίμης, ειδικό διδακτικό προσωπικό που συνοδεύει τους φοιτητές, ξεκίνησε την παρουσίαση: «Πριν 27 χρόνια είχε έρθει στην Οικολογική Κίνηση Θεσσαλονίκης ένας νεαρός και μας είπε το όνειρο του. Αυτός ο νεαρός είναι ο κ. Σαϊνατούδης και αυτό είναι το όνειρο του υλοποιημένο...».

Η πρόταση του Πελίτι

Το Πελίτι στα 22 χρόνια (1995-2017) ενασχόλησης με τις τοπικές ποικιλίες και τη συνεργασία του με σχολεία στην Ελλάδα και στο εξωτερικό έχει δει μόνο θετικά αποτελέσματα σε μαθητές, γονείς εκπαιδευτικούς και την κοινωνία.

Αν είστε εκπαιδευτικός σας προτείνουμε να ασχοληθείτε με τη δημιουργία σχολικών κήπων.

Αν είστε γονείς υποστηρίξτε τους εκπαιδευτικούς να οργανώσουν ένα σχολικό κήπο.

Τολμάμε να προτείνουμε στην πολιτεία να ενσωματώσει στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα τους σχολικούς κήπους στη βασική εκπαίδευση των μαθητών.

Όλα τα κινήματα των κοινοτήτων ιθαγενών σε όλο τον κόσμο στα αιτήματα τους έχουν να γίνεται η εκπαίδευση με τους δικούς τους όρους και τις δικές τους παραδόσεις γιατί μέσα από την εκπαίδευση θα συνεχίσουν να υπάρχουν οι κοινότητες τους.

Εκπαίδευση μαθητών για το θέμα των τοπικών ποικιλιών στο βοτανικό κήπο της Φλωρεντίας, στα πλαίσια του διεθνούς καρναβιού για την ελευθερία των σπόρων.

Απρίλιος 2014

Αν θέλουμε να συνεχίσουν οι τοπικές ποικιλίες να υπάρχουν, αν θέλουμε τα παιδιά μας να αποκτήσουν περιβαλλοντική συνείδηση, αν θέλουμε να ξέρουν τι τρώνε, αν θέλουμε να γίνουν ελεύθεροι πολίτες ας τους εκπαιδεύσουμε σε αυτή την κατεύθυνση.

Μια μεγάλη αφύπνιση

Το σχολικό έτος 2016-2017 ήρθα σε επαφή με περίπου 1000 μαθητές σε διάφορες περιοχές της χώρας και στη γη του Πελίτι. Όλοι όσοι ασχολούνται με παιδιά αυτό το διάστημα γνωρίζουν ότι οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί έχουν φτάσει στα όρια τους και είναι αρκετοί σε δύσκολη θέση. Γιατί τα παιδιά σήμερα δεν αναγνωρίζουν τους «νόμους» και τους κανόνες που είχαμε μάθει να λειτουργούμε ως τώρα, είναι πολλές ώρες στο διαδίκτυο, σε ηλεκτρονικά παιχνίδια κ.λ.π.

Από την άλλη πλευρά όμως βλέπω παιδιά δέκα χρονών που αμφισβητούν πράγματα που εμείς τα αμφισβητήσαμε στα 17 μας. Αυτό δίνει μια μεγάλη ευθύνη σε μας τους μεγάλους για το τι παραδείγματα θα δώσουμε στα παιδιά και που θα τους στρέψουμε.

Τον Οκτώβριο του 2016 είχα την τύχη να γνωρίσω τη [Rachel Parents](#) από τον Καναδά στη Παγκόσμια Λαϊκή Συνέλευση και τη Δίκη κατά της Μονσάντο. Η Rachel αφυπνίστηκε μέσα από ένα πρόγραμμα περιβαλλοντικής αγωγής με θέμα τη διατροφή και οργάνωσε ένα παγκόσμιο κίνημα ενάντια στους Γ.Τ.Ο. !!!

Υλοποιημένα όνειρα

Ο υπολογιστής που σας γράφω αλλά και ο υπολογιστής που διαβάζετε το κείμενο, το κινητό που έχουμε στην τσέπη μας, το πρόγραμμα που υλοποιήθηκε αυτή η έκδοση και όλα αυτά

τα περιβαλλοντικά προγράμματα, το fb, το YouTube η δυνατότητα να πετάμε, κ.λ.π. η ελευθερία του λόγου και της δημοκρατίας είναι υλοποιημένα όνειρα κάποιων ανθρώπων. Αυτούς τους ανθρώπους στην αρχή τους είπαν τρελούς, ονειροπόλους, αιρετικούς και πολλά άλλα. Αυτοί συνέχισαν να προχωράνε το όνειρο τους και στο τέλος το κάνανε να είναι πραγματικό. Σήμερα για μας είναι αυτονόητα όλα τα παραπάνω. Πολλά από αυτά για εκατομμύρια ανθρώπους στον πλανήτη δεν είναι αυτονόητα ακόμη.

Είναι πολύ σημαντικό να μείνουμε σταθεροί στα όνειρα μας, εμείς βάζουμε τον πήχη που θέλουμε να φτάσουμε. Τα εμπόδια μας δείχνουν την αποφασιστικότητά μας και την δυνατότητα να φανταζόμαστε λύσεις.

Ας οραματιστούμε έναν καλύτερο κόσμο, όπου οι τοπικές ποικιλίες να καλλιεργούνται ελεύθερα, όπου υπάρχει αγάπη στις καρδιές των ανθρώπων. Ας ζήσουμε με αυτή την κατάσταση και μια μέρα, αυτή θα είναι η πραγματικότητα μας. Όχι γιατί την έφερε ένας προφήτης αλλά γιατί τη βιώσαμε όλοι εμείς στην καθημερινότητα μας.

Καθημερινά με τις σκέψεις και τις πράξεις μας δημιουργούμε το μέλλον μας το μέλλον όλου του πλανήτη. Το παρελθόν είναι κάτι που έγινε και πέρασε δεν αλλάζει, κάθε στιγμή όμως έχουμε τη δυνατότητα να αλλάξουμε το μέλλον.

Ας πάρουμε την ευθύνη που μας αναλογεί και ας το πράξουμε είναι στο δικό μας χέρι.

Είμαστε δημιουργοί των καταστάσεων!

Σε ότι μας συμβαίνει έχουμε ένα βαθμό ευθύνης, ας πάρουμε αυτή την ευθύνη, δεν έχει σημασία αν είναι μικρή η μεγάλη, σημασία έχει να συνειδητοποιήσουμε ότι είμαστε συν δημιουργοί των καταστάσεων που ζούμε.

Ας γίνουμε σπόροι

Θεατρικό παιχνίδι

Είναι χειμώνας και οι σπόροι κοιμούνται μέσα στη γη.

Φωτογραφία: Γαζιώτου Λίτσα

Για να κάνουμε τώρα έναν μεγάλο κύκλο. Θέλω στη μέση δύο παιδιά. Κάποια στιγμή είχε έρθει ένα σχολείο και μου είπε ένας μαθητής. «Κύριε Παναγιώτη, η γιαγιά μου όταν περιποιείται τα λουλούδια της τα μιλάει γιατί λέει ότι καταλαβαίνουν» Να πούμε και εμείς ένα τραγούδι στο δέντρο μας;

Ναι, ναι, ναι!!!

Φωτογραφία: Γαζιώτου Λίτσα

Ελάτε τώρα όλοι μαζί να κάνουμε μια μεγάλη αγκαλιά στο δέντρο μας.

Ευχαριστώ!

Φωτογραφία: Παπαδοπούλου Μαρία

Ευχαριστώ πολύ όλους τους εκπαιδευτικούς που έχουμε συνεργαστεί όλα αυτά τα χρόνια! Αναφέρονται πολλοί λίγοι, όλοι τους όμως κάνουν απίστευτά ωραίες εργασίες.

«Μέσα από το σχολικό κήπο προσέγγισα όλα τα θέματα που κάνουμε στο νηπιαγωγείο και μάλιστα μ' έναν βιωματικό και ευχάριστο τρόπο. Οι μαθητές μας θα φύγουν, εμάς θα μας ξεχάσουν, αλλά τον κήπο όχι» Νηπιαγωγός Μαρία Παπαδοπούλου.

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να χρησιμοποιήσουν την «ιστορία του σταριού» και τα θεατρικά παιχνίδια με μόνη υποχρέωση την αναφορά στην πηγή.

Με αγάπη και φως για τώρα και πάντα!

Παναγιώτης Σαϊνατούδης
Ιδρυτής του Πελίτι